Prifysgol Caerdydd
Safonau'r Gymraeg
Adroddiad Blynyddol ar gyfer Mehefin 2022- Gorffennaf 2023

Paratowyd yn unol â Rheoliadau Safonau'r Gymraeg (Rhif 6) 2017 ac adroddiad blynyddol 'Cynhyrchu safonau'r Gymraeg – dogfen cyngor arfer da' Comisiynydd y Gymraeg.

Mae'r ddogfen hon ar gael yn Saesneg / This document is available in English

Cynnwys

1. Rhagair
2. Crynodeb Gweithredol
3. Trosolwg o'r Brifysgol
4. Datblygiadau yn ystod 2022-2023
5. Trefniadau Cydymffurfiaeth Cyffredinol
6. Camau yn y Dyfodol
7. Cwynion
8. Sgiliau Iaith Gymraeg Gweithwyr
9. Hyfforddiant Iaith Gymraeg i Staff
10. Cyrsiau Hyfforddiant
11. Swyddi a Hysbysebwyd
12. Manylion cyswllt

Atodiad A: Cynllun Gweithredu Comisiynydd y Gymraeg

1. Rhagair

Fel Dirprwy Is-Ganghellor Prifysgol Caerdydd, gyda chyfrifoldeb am y Gymraeg, mae'n bleser gennyf gyflwyno Adroddiad Blynyddol eleni, sy'n cwmpasu'r cyfnod Mehefin 2022 – Gorffennaf 2023.

Mae Prifysgol Caerdydd wedi ymrwymo i ymgorffori a phrif ffrydio'r Gymraeg drwy gydol ei gweithgareddau a'r gwasanaethau y mae'n eu darparu yn unol â'n Strategaeth Iaith Gymraeg, Yr Alwad/Embrace It, sydd â'r nod o fynd y tu hwnt i gydymffurfio a gwella amgylchedd gwirioneddol ddwyieithog. Mae'r data yn yr adroddiad hwn yn cynrychioli diwylliant Cymraeg ehangach y sefydliad mewn rhai ffyrdd, ond nid y diwylliant hwnnw ei hun ydynt, wrth gwrs. Er hynny, mae cydymffurfio â Safonau'r Gymraeg yn allweddol ac, yn ystod y flwyddyn adrodd, mae'r Brifysgol wedi parhau â'i hymdrechion i sicrhau cydymffurfiaeth, sy'n sail hanfodol i'r diwylliant ehangach ac sy'n rhoi hyder i staff, myfyrwyr a rhanddeiliaid wrth ddefnyddio'r iaith yn y gweithle.

Mae'r hyn a nodwyd y llynedd yn berthnasol eto: rydym wedi parhau i godi ymwybyddiaeth o'r Safonau trwy gynnal sesiynau cyflwyno ac ymwybyddiaeth, trwy gynnwys y Safonau yn ein modiwlau hyfforddi gorfodol a'n rhaglenni cynefino ar gyfer staff, a thrwy gyhoeddi erthyglau yn ein cylchlythyrau staff a myfyrwyr. Ac unwaith eto, mae gwaith allweddol wedi'i wneud gyda'n Tîm Cyfathrebu Digidol i wella'r ddarpariaeth ar-lein drwy gyfrwng y Gymraeg.

Mae'r adroddiad hwn, sy'n rhan o'r daith tuag at filiwn o siaradwyr Cymraeg erbyn 2050, yn nodi ein cydymffurfiaeth â'r Safonau ac yn cyflwyno'r data angenrheidiol ar gyfer blwyddyn ariannol 2022-23, gan gynnwys gwybodaeth am ein trefniadau cyffredinol ar gyfer cydymffurfio, cwynion, sgiliau gweithwyr, cyrsiau hyfforddi a gynigir yn Gymraeg a nifer y swyddi a hysbysebwyd y categoreiddiwyd bod angen sgiliau Cymraeg ar eu cyfer. Rydym wedi ystyried y data hyn yn ofalus, sy'n dangos cynnydd unwaith eto; ar yr un pryd maent yn tanlinellu'r angen i barhau i weithio, yn ddychmygus ac o safbwynt cydymffurfio, i sicrhau ansawdd, gwelededd a chyrhaeddiad ein gwasanaethau cyfrwng Cymraeg."

Damian Walford Davies
Dirprwy Is-ganghellor

2. Crynodeb Gweithredol

Mae Mesur y Gymraeg (Cymru) 2011 yn gosod fframwaith cyfreithiol sy'n gosod dyletswydd ar Brifysgol Caerdydd, ymhlith sefydliadau cyhoeddus eraill, i gydymffurfio â Rheoliadau Safonau'r Gymraeg (Rhif 6) 2017 sy'n ymwneud â'r Gymraeg.

Fel un o ofynion Safon y Gymraeg 166, 172 a 178 mae'n ofynnol i'r Brifysgol gyhoeddi 'Adroddiad Blynyddol' yn manylu ar y wybodaeth ganlynol:

Cydymffurfio cyffredinol	Sut rydym wedi cydymffurfio â'r safonau yr oedd dyletswydd arnom eu cyflawni'r flwyddyn honno (yn ôl dosbarth y safonau – cyflenwi gwasanaethau, llunio polisi, gweithredu).
Cwynion	Nifer y cwynion a gafwyd (yn ôl dosbarth y safonau – cyflenwi gwasanaethau, llunio polisi, gweithredu).
Sgiliau'r gweithlu	Nifer y gweithwyr sydd â sgiliau Cymraeg ar ddiwedd y flwyddyn dan sylw.
Cyrsiau hyfforddiant	Nifer yr aelodau o staff (a'r ganran) a fynychodd gyrsiau hyfforddiant a gynigiwyd gennym yn Gymraeg.
Swyddi a hysbysebwyd	Nifer y swyddi gwag y gwnaethom eu hysbysebu yn ystod y flwyddyn a oedd wedi'u categoreiddio gyda gofynion gwahanol o ran sgiliau Cymraeg.

6 mis ar ôl diwedd y flwyddyn ariannol y mae'r adroddiad yn ymwneud â hi, mae'n rhaid i ni gyhoeddi'r adroddiad ar-lein a sicrhau ei fod ar gael ym mhob un o'n swyddfeydd sy'n agored i'r cyhoedd. Mae'n ofynnol inni hefyd roi cyhoeddusrwydd i'r ffaith ein bod wedi cyhoeddi adroddiad blynyddol.

3. Trosolwg o'r Brifysgol

Llywodraethu

Bwrdd Gweithredol y Brifysgol (UEB) sy'n gyfrifol yn y pen draw am wneud yn siŵr bod y Brifysgol yn cydymffurfio'n gyffredinol â Rheoliadau (Rhif 6) y Gymraeg 2017, yn ogystal â'r holl faterion eraill sy'n ymwneud â gweithredu a monitro polisïau.

Gellir gweld Hysbysiad Cydymffurfio'r Brifysgol yn llawn ar ein gwefan yma.
Mae ein datganiad ffurfiol o gydymffurfio â'r
- Safonau Cyflenwi Gwasanaeth i'w ddarllen o fewn ein Polisi Cyflenwi Gwasanaethau Cymraeg.
- Safonau Gweithredol i'w ddarllen o fewn ein Polisi Safonau Gweithredol y Gymraeg.

Yn y Brifysgol, mae Grŵp Gweithredol y Gymraeg, a sefydlwyd ym mis Hydref 2021, yn gyfrifol am gynnig arweiniad strategol a sicrhau atebolrwydd, a hynny dan oruchwyliaeth y Dirprwy Is-Ganghellor. Mae'r Grŵp yn cyfarfod bob chwarter i adolygu cynnydd yn erbyn Strategaeth y Gymraeg a dyletswyddau statudol o dan reoliadau Safonau'r Gymraeg. At hyn, mae Pwyllgor Llywodraethu'r Brifysgol yn ymwneud â chraffu ar adroddiadau a datblygiadau.

Tîm Cydymffurfio a Risg

Y tîm Cydymffurfio a Risg yn Swyddfa Ysgrifennydd y Brifysgol sy'n gyfrifol yn benodol am arweiniad a chyngor ar Safonau'r Gymraeg. Mae'r tîm Cydymffurfio a Risg yn darparu adroddiadau rheolaidd ar gynnydd a meysydd i'w gwella i Grŵp Gweithredol y Gymraeg, sy'n cael ei gadeirio gan ein Dirprwy Is-Ganghellor. Yn dilyn ymadawiad yr Uwch Gynghorydd blaenorol â chyfrifoldeb am y Gymraeg, cwblhawyd adolygiad o'r disgrifiad swydd a'r teitl, a sefydlwyd rôl newydd yr Uwch Gynghorydd Cydymffurfio a Swyddog y Gymraeg i ddangos pwysigrwydd y Gymraeg o fewn ein cylch gwaith cydymffurfio ac i ganiatáu mwy o ffocws ar Safonau'r Gymraeg fel rhan o rôl dydd-i-ddydd yr Uwch Gynghorydd.

Grŵp Materion y Gymraeg

Mae'r grŵp gweithredol hwn, a sefydlwyd hefyd ym mis Hydref 2021, yn cyfarfod bob mis i drafod cynnydd cynlluniau gweithredu, ac unrhyw benderfyniadau strategol a ddirprwyir iddo i'w rhoi ar waith.

Modiwl Gorfodol a Digwyddiadau Sefydlu

Mae'r Brifysgol wedi creu e-fodiwl Cymraeg y mae'n rhaid i'r holl staff ei gwblhau, ac mae'n parhau i'w adolygu. Mae'r modiwl hwn yn datblygu ymwybyddiaeth aelodau staff o'r Gymraeg, gan gynnwys ymwybyddiaeth o'i hanes a'i rôl yn niwylliant Cymru, dealltwriaeth o'r ddyletswydd i weithredu yn unol â Safonau'r Gymraeg a sut y gellir defnyddio'r Gymraeg yn y gweithle. Mae'r Brifysgol hefyd yn codi ymwybyddiaeth o ofynion y Safonau yn ystod ei digwyddiadau sefydlu staff wyneb yn wyneb ar gyfer dechreuwyr newydd.

Tîm Cyfieithu

Ehangwyd ein huned gyfieithu 2 flynedd yn ôl o ganlyniad i gynnydd sylweddol yn y galw am gyfieithu, yn ogystal ag i ddangos ymrwymiad y Brifysgol i'r Gymraeg. Mae'r uned bellach yn cynnwys saith aelod o staff – un Pennaeth Uned, pedwar Uwch Gyfieithydd a dau Gyfieithydd. Mae'r Uned wedi creu teclyn ar-lein y mae modd cyflwyno ceisiadau i'w cyfieithu drwyddo. Gall staff sy'n siarad Cymraeg hefyd gyflwyno ceisiadau i'r uned gyfieithu i wirio cywirdeb unrhyw gynnwys Cymraeg. Mae gan y Brifysgol danysgrifiad blynyddol gyda Memsource, pecyn meddalwedd cof cyfieithu sy'n storio'r holl waith cyfieithu er mwyn sicrhau cysondeb ac i gyflymu'r broses o gyfieithu yn y dyfodol pan fydd yr un frawddeg neu derm wedi'u cyfieithu o'r blaen. Caiff pob cais a gyflwynir i'r uned ei wirio gan uwch aelod o'r tîm er mwyn sicrhau cywirdeb mewn perthynas â gramadeg ac ystyr.

Hyrwyddwyr y Gymraeg

Mae gan y Brifysgol rwydwaith Hyrwyddwyr Iaith Gymraeg gweithgar, a sefydlwyd mewn ymateb i Safonau'r Gymraeg yn ystod 2017, gydag o leiaf un aelod o staff o bob Ysgol, Coleg ac Adran. Nhw yw'r pwynt cyswllt cychwynnol ar gyfer y tîm Cydymffurfio a Risg a'r Ysgol/Adran y maent yn gweithio ynddi. Mae'r tîm Cydymffurfio a Risg yn cyfathrebu'n rheolaidd â'r hyrwyddwyr i ledaenu gwybodaeth ac arweiniad sy'n helpu'r Brifysgol i gydymffurfio â'r Safonau a cheir cyfarfodydd bob semester lle y mae'r grŵp yn cyfarfod i rannu arfer da a thrafod syniadau.

Deon y Gymraeg

Mae Deon cyntaf y Brifysgol dros y Gymraeg wedi bod yn ei swydd ers mis Tachwedd 2018, ac mae'r rôl yn un sy'n ceisio meithrin cyfraniadau unigol a chyfunol at hyrwyddo a datblygu'r Iaith Gymraeg ar draws pob agwedd ar fywyd y Brifysgol. Mae'r Deon yn gweithredu fel hyrwyddwr proffil uchel ar gyfer anghenion academaidd ac ehangach myfyrwyr a staff sy'n siarad Cymraeg. Mae gan y Deon oruchwyliaeth strategol o bortffolio ein darpariaeth Gymraeg, mae'n datblygu polisïau ac yn gyfrifol am yrru'r gwaith o gyflawni ein strategaeth Gymraeg. Mae'r gwaith hwn a'r ymrwymiadau cysylltiedig yn cael eu cyfleu yn Strategaeth Iaith Gymraeg y sefydliad, a gymeradwywyd ar y lefel benderfynu uchaf yn y Brifysgol (Bwrdd Gweithredol y Brifysgol, y Cyngor a'r Senedd) ym mis Rhagfyr 2020.

Er mwyn hyrwyddo nodau'r strategaeth, mae'r Brifysgol wedi sefydlu Academi'r Iaith Gymraeg, sef rhwydwaith o ymarferwyr sy'n ehangu ac yn esblygu'n barhaus ar draws y Brifysgol sy'n ymwneud ag elfennau amrywiol o gyflawni ei hymrwymiadau Cymraeg. Y Deon, Rheolwr yr Academi a Swyddog Cangen y Coleg Cymraeg yw canolbwynt y gweithgarwch hwn, gyda chysylltiad agos â'r Uwch Ymgynghorydd Cydymffurfio â chyfrifoldeb dros y Gymraeg. Bydd Academi'r Iaith Gymraeg yn ymgartrefu ym Mhlas y Parc yng nghanol Campws y Brifysgol ar ddiwedd 2023 gyda'r bwriad o fod yn ganolbwynt ffisegol i'r gymuned Gymraeg, gan hyrwyddo bywyd Cymraeg y sefydliad. Mae cynllun gwaith Deon y Gymraeg a'r Academi Iaith Gymraeg yn cael ei fonitro gan Grŵp Gweithredol y Gymraeg, sy'n cyfarfod bob chwarter ac yn cynnwys y Dirprwy Is-Ganghellor (fel Arweinydd y Brifysgol ar gyfer y Gymraeg a Chydraddoldeb, Amrywiaeth a Chynhwysiant), y Prif Swyddog Gweithredu, y Pennaeth Cyfathrebu a Marchnata, Pennaeth Ysgol y Gymraeg, y Pennaeth Risg a Chydymffurfio, y Swyddog Iaith Gymraeg ar gyfer Myfyrwyr, a chydweithwyr Gwasanaethau Proffesiynol ac Academaidd allweddol. Trwy'r Grŵp hwn,

mae'r Deon yn adrodd i Fwrdd Gweithredol y Brifysgol sy'n monitro cynnydd bob 6 mis. Bydd gwaith ar y strategaeth sy'n ymwneud â'r myfyrwyr hefyd yn cael ei fonitro drwy'r pwyllgor Addysg a Phrofiad Myfyrwyr sy'n cyfarfod yn chwarterol ac mae'r gwaith yn gallu cael ei graffu hefyd trwy'r pwyllgorau Llywodraethu; er enghraifft, ym mis Mawrth 2022 gwahoddwyd y Deon i adrodd ar y strategaeth i'r Pwyllgor Archwilio a Risg. Yn sgil sefydlu swyddog sabothol Cymraeg llawn amser yn Undeb y Myfyrwyr, bydd gwaith yn dechrau eleni i sefydlu Pwyllgor Llais Myfyrwyr ar draws y Brifysgol i graffu ar brofiad myfyrwyr Cymraeg ac i gryfhau cysylltiadau rhwng staff a myfyrwyr er mwyn gwella'r profiad hwnnw. Mae ymrwymiad i gydraddoldeb, amrywiaeth a chynhwysiant wrth wraidd gwaith y Brifysgol yn ymwneud â'r Gymraeg, a adlewyrchir yn ein gwaith ymchwil diweddar a ariennir gan Gyngor Cyllido Addysg Uwch Cymru (CCAUC) a gwaith parhaus ynghylch profiadau myfyrwyr Cymraeg Du a Brown, a chyflwyno Ysgoloriaeth Betty Campbell i geisio annog cyfranogiad siaradwyr Cymraeg o gefndiroedd amrywiol. Gan mai dim ond ym mis Rhagfyr 2020 y cymeradwywyd y strategaeth nid yw wedi bod yn destun adolygiad eto, ond gan fod Is-Ganghellor newydd wedi'i phenodi'n ddiweddar, bydd y strategaeth yn cael ei chraffu a'i diwygio neu o bosibl ei disodli fel rhan o adolygiad sefydliadol ehangach.

Academi'r Iaith Gymraeg

Ym mlwyddyn academaidd 2022/23, llwyddodd y Brifysgol i benodi Rheolwr llawn amser ar yr Academi Iaith Gymraeg i gefnogi Deon y Gymraeg a chyfrannu at gydlynu'r ddarpariaeth Gymraeg a chyflawni nodau ehangach Strategaeth Iaith Gymraeg uchelgeisiol y sefydliad.

Mae'r rôl wedi'i lleoli yn Swyddfa'r Is-Ganghellor ac mae'n bwynt cyswllt canolog, gan ddarparu arweiniad a chymorth i ysgolion ac adrannau Academaidd amrywiol y Brifysgol. Yn ogystal â threfnu'r rhaglen waith fewnol, mae'r Rheolwr yn cysylltu ag ystod eang o sefydliadau allanol gan gynnwys ysgolion lleol, Sefydliadau Addysg Uwch eraill yng Nghymru, y llywodraeth, sefydliadau trydydd sector a rhanddeiliaid allweddol eraill gyda'r nod o hwyluso ein nodau strategol yn ogystal â chyfrannu at gydweithio ehangach ledled Cymru o ran hybu'r Gymraeg.

Mae prosiectau nodedig y canolbwyntiwyd arnynt yn ystod y cyfnod adrodd hwn yn cynnwys:

- Creu gweithle Cymraeg pwrpasol wedi'i leoli'n ganolog yng Nghampws Cathays, gyda desgiau poeth ar gael i'r holl staff o fis Ionawr 2024 ymlaen
- Lansio Dinesydd Caerdydd, sef modiwl 5 credyd ar gyfer pob myfyriwr blwyddyn 1 sy'n siarad Cymraeg (wedi'i ariannu gan y Coleg Cymraeg Cenedlaethol)
- Prosiect Pūtahitanga, sef prosiect ymchwil ac ymarfer creadigol rhyngwladol a arweinir gan Brifysgol Caerdydd mewn partneriaeth â Phrifysgol Waikato (Seland Newydd) a FOCUS Wales, i archwilio cysylltiadau rhwng te reo Māori (yr Iaith Māori), te ao Māori (byd/byd-olwg Māori) a diwylliant Cymraeg trwy gerddoriaeth boblogaidd ar lawr gwlad.
- Datblygu Ysgoloriaeth Betty Campbell i gefnogi myfyrwyr o grwpiau sydd heb gynrychiolaeth ddigonol i astudio modiwlau trwy gyfrwng y Gymraeg, o flwyddyn academaidd 23/24 ymlaen

Rhwydwaith

Mae Rhwydwaith yn rhan o Rwydweithiau Cydraddoldeb Staff y Brifysgol a sefydlir gan Bwyllgor Cydraddoldeb, Amrywiaeth a Chynhwysiant y Brifysgol. Mae Rhwydwaith yn bodoli i ddarparu fforwm ar gyfer cefnogaeth a thrafodaeth i staff sy'n dymuno trafod materion yn ymwneud â'r Gymraeg ac i hwyluso trafodaeth rhwng y Brifysgol a staff ynglŷn â chefnogaeth, polisïau, a gweithdrefnau. Mae'r Cadeirydd hefyd yn aelod â phleidlais o'r Pwyllgor Cydraddoldeb, Amrywiaeth a Chynhwysiant lle y codir adroddiadau diweddaru, a materion i sylw'r Cadeirydd.

Coleg Cymraeg Cenedlaethol

Mae gan y Coleg Cymraeg Cenedlaethol gangen ym mhob SAU yng Nghymru, yn ogystal ag yn y rhan fwyaf o'r Colegau Addysg Bellach. Mae Swyddog Cangen Prifysgol Caerdydd yn gweithio’n agos gydag Academi’r Iaith Gymraeg ac yn hyrwyddo cyfleoedd ar gyfer datblygiadau pellach o fewn addysg cyfrwng Cymraeg ar draws y tri Choleg. Mae’r cyfleoedd yn cynnwys ffrydiau ariannu i ddatblygu darpariaeth, ysgoloriaethau cymhelliant i israddedigion sy’n astudio drwy gyfrwng y Gymraeg, ysgoloriaethau ymchwil, Tystysgrifau Sgiliau Iaith Gymraeg, a llysgenhadaeth i fyfyrwyr israddedig ac ôl-raddedig.

4. Datblygiad yn ystod 2022-2023

Gwaith Monitro Comisiynydd y Gymraeg

Bob blwyddyn mae Comisiynydd y Gymraeg yn cyhoeddi adroddiad sicrwydd sy'n cynnwys data a gafwyd o'u gwaith monitro. Pwrpas adroddiadau sicrwydd yw rhoi barn y Comisiynydd ar sut mae sefydliadau'n gweithredu i gydymffurfio â'u dyletswyddau iaith, gan roi sylw arbennig i brofiadau defnyddwyr gwasanaethau Cymraeg.

Mae'n cynnwys tystiolaeth am:

- Perfformiad sefydliadau o ran darparu gwasanaethau Cymraeg ac annog pobl i'w defnyddio
- Trefniadau cydymffurfio – yr hyn y mae sefydliadau yn ei wneud i sicrhau bod eu darpariaeth yn cydymffurfio â'r gofynion
- Capasiti'r gweithlu – sicrhau bod digon o siaradwyr Cymraeg yn y rolau cywir
- Hyrwyddo'r Gymraeg – cyfrannu at ddyfodol y Gymraeg drwy ystyried effaith penderfyniadau polisi a grantiau ar y Gymraeg a gweithredu strategaethau hybu'r Gymraeg.

Roedd Prifysgol Caerdydd yn destun gwaith monitro'r Comisiynydd yn ystod y cyfnod adrodd hwn ac roedd yn ofynnol iddi ddarparu tystiolaeth o gydymffurfiaeth mewn 24 o feysydd cydymffurfio a oedd yn cynnwys 91 o'r 177 o safonau sydd gennym.

Rhannwyd canfyddiadau'r gwaith gyda'r Brifysgol, ac mae hyn wedi arwain at greu Cynllun Gweithredu sy'n nodi:

- Camau sy'n ofynnol i gydymffurfio â'r Safonau
- Perchennog y Cam Gweithredu sy'n gyfrifol am gyflwyno datrysiad
- Sefydlu rhanddeiliaid a phwy all gynorthwyo'r Perchennog Cam Gweithredu i gyflawni
- Amserlen i gwblhau'r cam gweithredu
- Pwy sy'n gyfrifol am fonitro cynnydd
- Nodiadau gweithredu sy'n rhoi cyngor ar y statws presennol.

Mae'r Cynllun Gweithredu yn ddogfen fyw sy'n darparu map trywydd i gydymffurfio â'r Safonau yn seiliedig ar waith monitro'r Comisiynydd. Mae'r Cynllun Gweithredu yn cael ei ddiweddaru yn ôl yr angen er mwyn rhoi cipolwg cyfredol o'r cynnydd a wnaed a pha gamau gweithredu sy'n weddill. Gellir gweld copi o'r Cynllun Gweithredu yn Atodiad D. Sylwer bod y copi a ddarperir yn gywir hyd at ddyddiad cyhoeddi'r adroddiad hwn yn unig.

Ymgyrchoedd

Yn ystod 2022-2023 bu'r Brifysgol yn hyrwyddo sawl ymgyrch i godi ymwybyddiaeth o hawliau myfyrwyr a staff Prifysgol Caerdydd i ddefnyddio'r Gymraeg. Rydym hefyd wedi bod yn bresennol mewn nifer o wyliau diwylliannol. Ceir rhai uchafbwyntiau isod -

Diwrnod Shwmae/Sumai

Gwnaethom ddathlu diwrnod Diwrnod Shwmae/Sumai drwy gynnal dathliad ar y cyd ag Undeb ein Myfyrwyr yn ein Canolfan Bywyd y Myfyrwyr, annog myfyrwyr a staff i gofrestru ar gyfer gwersi Cymraeg a darparu taflenni gyda sillafu ffonetig ar gyfer ymadroddion rheolaidd i ysbrydoli myfyrwyr a staff i ddechrau eu holl sgyrsiau yn Gymraeg.

Diwrnod Hawliau'r Iaith Gymraeg

Gwnaethom ddathlu Diwrnod Hawliau'r Iaith Gymraeg drwy dynnu sylw at y gwasanaethau y mae gan bobl hawl i'w derbyn drwy gyfrwng y Gymraeg drwy ein sianeli cyfathrebu rheolaidd, megis Blas (cylchlythyr Staff), Newyddion Myfyrwyr (Cylchlythyr Myfyrwyr) a'n Rhwydwaith Hyrwyddwyr Iaith Gymraeg sy'n cynnwys cynrychiolwyr o'r holl wasanaethau proffesiynol ac ysgolion a cholegau academaidd.

Eisteddfod yr Urdd a'r Eisteddfod Genedlaethol

Buom yn hyrwyddo gweithgarwch y Brifysgol yn Eisteddfod yr Urdd a'r Eisteddfod Genedlaethol ar draws ein cyfrifon cyfryngau cymdeithasol. Yn ogystal â chyhoeddi ein postiadau ein hunain, fe wnaethom hefyd ymwneud â phostiadau gan randdeiliaid perthnasol a'u rhannu fel y bo'n briodol. Trefnwyd hefyd i rai o'n myfyrwyr Cymraeg eu hiaith gymryd drosodd cyfrif Twitter iamcardiffuni am yr wythnos er mwyn postio'n fyw o'r Maes.

5. Trefniadau Cydymffurfio Cyffredinol

Safonau Cyflenwi Gwasanaethau

Mae datganiad o gydymffurfiaeth ffurfiol y Brifysgol â'r Safonau Cyflenwi Gwasanaethau ar gael i'w ddarllen yn ein Polisi Cyflenwi Gwasanaethau Cymraeg.

Grŵp Safonau	Yr hyn a wnawn
Gohebu â'r Cyhoedd	Mae'r Brifysgol wedi llunio arweiniad i staff ynghylch cyfathrebu'n ddwyieithog, ac mae hwn ar gael ar Fewnrwyd y Staff. Mae ymgyrch gyfathrebu wedi cael ei chynnal drwy gydol y cyfnod adrodd er mwyn codi ymwybyddiaeth y staff o'r arweiniad. Mae hyn yn cynnwys erthyglau rheolaidd i staff, a fideo sy'n esbonio hawliau Myfyrwyr o dan y Safonau. Gofynnir i staff gynnwys llofnod dwyieithog ar waelod pob e-bost. Mae dewis iaith y myfyrwyr yn cael ei gofnodi wrth iddynt ymrestru ac mae'r wybodaeth hon ar gael yn rhwydd i'r staff sy'n cyfathrebu â nhw.
Rhif ffôn	Crëwyd arweiniad i staff er mwyn helpu'r rhai di-Gymraeg gyda chyfarchion dwyieithog a recordio neges allan-o'r-swyddfa. Mae cardiau post wedi cael eu dylunio ar gyfer y bwrdd gwaith sy'n rhestru cyfarchion defnyddiol wedi'u hysgrifennu'n ffonetig ac mae'r rhain wedi cael eu dosbarthu'n helaeth ledled y Brifysgol.
Cyfarfodydd, Digwyddiadau, Darlithoedd Cyhoeddus a Chyfleoedd i Ddysgu	Crëwyd arweiniad i staff a dogfennau coeden benderfyniadau er mwyn helpu staff i ganfod a oes angen darpariaeth ddwyieithog yn y categorïau hyn. Mae'r Tîm Cydymffurfio a Risg wedi rhoi cyflwyniadau mewn sawl grŵp rhwydwaith staff allweddol er mwyn codi ymwybyddiaeth o'r gofynion yn y meysydd hyn. Llwyddodd tîm cyfieithu'r Brifysgol i ddatblygu gweithdrefn ar gyfer darparu cyfieithu ar y pryd ar-lein ac mae wedi derbyn adborth cadarnhaol ar effeithiolrwydd y ddarpariaeth hon.
Gwefan	Sefydlodd y Brifysgol Grŵp Gorchwyl a Gorffen i oruchwylio Prosiect Cyfieithu'r Wefan. Rheolir monitro parhaus drwy'r grŵp hwn.

Dogfennau/Cyhoeddusrwydd	Crëwyd arweiniad er mwyn helpu staff i ganfod y dogfennau a'r cyhoeddusrwydd y mae'n rhaid iddynt fod ar gael yn ddwyieithog. Rydym wedi nodi'r dogfennau safonol y mae'r Brifysgol yn eu creu ac rydym wedi rhoi prosesau ar waith er mwyn gwneud yn siŵr eu bod ar gael yn ddwyieithog pryd bynnag y bo'r angen.
Tiwtoriaid personol	Mae'r Brifysgol yn gofyn i fyfyrwyr a ydynt am gael tiwtor personol Cymraeg wrth iddynt ymrestru. Rhennir y dewisiadau hyn â'r ysgolion, a byddant yn neilltuo tiwtor yn ôl yr angen. Mae sawl Ysgol sydd â lefel uchel o fyfyrwyr sy'n medru'r Gymraeg yn aseinio tiwtor Cymraeg iddynt yn ddiofyn.
Arwyddion, hysbysiadau, a hysbysebion	Mae arweiniad i staff ar gael er mwyn codi ymwybyddiaeth o bwysigrwydd y maes hwn.
Cyfryngau cymdeithasol	Rydym wedi datblygu canllawiau i staff er mwyn codi ymwybyddiaeth o ofynion Safonau'r Gymraeg, sy'n amrywio yn dibynnu ar y math o gyfrif a chynulleidfa.

Safonau Llunio Polisi

Grŵp Safonau	Camau a gymerwyd yn ystod y flwyddyn dan sylw
Llunio Polisi	Wrth greu Polisïau newydd, cynnal ymgynghoriadau neu ymchwil yn ymwneud â'r Polisïau hynny, gwneud penderfyniadau mewn perthynas â chyllid grant, neu ddatblygu neu ddiwygio cwrs, mae gofyn i'r Brifysgol ystyried yr effaith ar y Gymraeg. Mae ein Hasesiad o'r Effaith ar Gydraddoldeb yn cynnwys ystyriaeth o'r Iaith Gymraeg. I gydnabod pwysigrwydd y Safonau yn y maes hwn, mae'r Brifysgol wedi cynhyrchu canllaw i'r holl staff. Gyda chymorth rhwydwaith Hyrwyddwyr y Gymraeg, rydym wedi dechrau cyfeirio'r canllaw hwn at swyddogion a thimau sy'n debygol o gyflawni gweithgareddau a fydd yn golygu bod yn rhaid cynnal Asesiad.

Safonau Gweithredu

Gellir darllen datganiad o gydymffurfiaeth ffurfiol y Brifysgol â'r Safonau Gweithredu yn nogfen Polisi Safonau Gweithredol y Gymraeg.

Grŵp Safonau	Camau a gymerwyd yn ystod y flwyddyn dan sylw
Recriwtio	Asesir pob swydd newydd a/neu wag mewn perthynas â lefel yr hyfedredd yn y Gymraeg sydd ei hangen, a chaiff ei dosbarthu yn ôl un o'r isod: • hyfedredd/rhuglder yn hanfodol; • hyfedredd/rhuglder yn ddymunol; • gofyniad i ddod yn hyfedr/rhugl; • nid yw hyfedredd/rhuglder yn angenrheidiol. Cyhoeddir hysbysebion swyddi yn Gymraeg a Saesneg. Mae ffurflenni cais a deunyddiau recriwtio ategol ar gael yn Gymraeg ac mae unrhyw ffurflen gais a gyflwynir yn Gymraeg yn cael ymateb yn Gymraeg.
Hyfforddiant Staff a chyfleoedd i ddefnyddio'r Gymraeg	Mae'r modiwl gorfodol am y Gymraeg yn cynnwys adran labordy iaith sy'n rhoi lefel sylfaenol o Gymraeg i staff. Mae Ysgol y Gymraeg, fel darparwyr y Ganolfan Genedlaethol ar gyfer Dysgu Cymraeg, yn cynnig ystod eang o gyrsiau Cymraeg trwy Dysgu Cymraeg Caerdydd. Mae ar gael i staff ar lefelau gwahanol, i ddysgu neu wella eu Cymraeg, yn ystod oriau gwaith neu wedi hynny. Mae cyrsiau a gynhelir unwaith neu ddwywaith yr wythnos, yn ddyddiol neu fel bloc ar gael, yn ogystal â chyrsiau sy'n caniatáu i chi astudio hanner y cwrs ar-lein a'r hanner arall yn y dosbarth. Hefyd, mae'r Brifysgol wedi neilltuo cyllideb ganolog o £20,000 y gall unrhyw aelod o staff ei defnyddio ar sail y cyntaf i'r felin. Ar ôl i'r gyllideb honno gael ei gwario, gofynnir i adrannau ac ysgolion gyllido gofynion gan eu staff eu hunain am hyfforddiant yn y Gymraeg. Darperir cyfleoedd pellach i ddysgu Cymraeg gan Dysgu Cymraeg Caerdydd trwy'r rhaglen Cymraeg Gwaith a ariennir gan y Coleg Cymraeg Cenedlaethol; mae'r rhain yn gyrsiau pwrpasol ar gyfer staff gyda chefnogaeth un-i-un fwy

	helaeth, wedi'u hanelu'n benodol at wella sgiliau'r rhai a allai gyfrannu at ddarpariaeth Gymraeg yn y dyfodol. Mae Dysgu Cymraeg Caerdydd yn cynnig grwpiau sgwrsio anffurfiol wythnosol i ddysgwyr ar bob lefel.
Dogfennau	Yn unol â Safonau'r Gymraeg, mae dogfennau ar gael yn Gymraeg i staff ar gais yn ôl y gofyn.
Cwynion a Disgyblu	Gall pob aelod o staff wneud cais i ddefnyddio'r Gymraeg mewn materion sy'n ymwneud ag unrhyw gŵyn a godir, neu a godir yn ei erbyn. Os yw aelod o staff yn destun achos disgyblu, caiff yr unigolyn hwnnw ymateb yn Gymraeg mewn unrhyw gyfrwng.

6. Camau Gweithredu yn y Dyfodol

Dros y cyfnod adrodd nesaf, bydd y Brifysgol yn canolbwyntio ar gyflawni'r camau gweithredu a nodir yn y Cynllun Gweithredu (cyfeiriwch at Atodiad A) i sicrhau y cydymffurfir yn fwy cadarn â Safonau'r Gymraeg.

7. Cwynion

Mae sut mae Prifysgol Caerdydd yn delio â chwynion yn ymwneud â'r Gymraeg wedi'i nodi yn ei Pholisi Cyflenwi Gwasanaethau Iaith Gymraeg a'i Pholisi Safonau Gweithredol.

Anogir y rhai sy’n cwyno i gysylltu â complianceandrisk@caerdydd.ac.uk gydag unrhyw bryderon. Mae’r Uwch Gynghorydd Cydymffurfiaeth a Swyddog y Gymraeg, a Swyddogion Cydymffurfiaeth yn monitro'r mewnflwch hwn ac yn cysylltu ag adrannau i ymchwilio i gwynion.

Yn ystod blwyddyn academaidd 2022-2023, derbyniwyd 9 cwyn ym Mhrifysgol Caerdydd.

Natur y cwynion

Dyddiad y Gŵyn	Manylion	Camau a gymerwyd
Hydref 2022	Cwyn ynghylch nifer y siaradwyr Cymraeg a ddyrannwyd i un grŵp seminar.	Ymchwiliodd yr ysgol i’r gŵyn a rhannwyd y grŵp seminar yn ddau.
Tachwedd 2022	Tystysgrifau myfyrwyr wedi’u cyhoeddi yn Saesneg yn unig gyda llythyr eglurhaol Saesneg yn unig.	Cadarnhawyd y gŵyn. Ailgyhoeddwyd y tystysgrifau a'r llythyr yn newis iaith y myfyriwr.
Rhagfyr 2023	Apêl gan ddarpar fyfyriwr i gael adolygiad o’i gais, a oedd yn cyfeirio at ei sgiliau siarad Cymraeg.	Daeth yr adolygiad i'r casgliad nad oedd nifer o fyfyrwyr mwy cymwys wedi cael cynnig lle ac felly gwrthodwyd y gŵyn.
Chwefror 2023	Neges e-bost yn hysbysu ynghylch Hyfforddiant Uniondeb Ymchwil y Brifysgol wedi’i chyhoeddi yn Saesneg yn unig.	Cadarnhawyd y gŵyn. Atgoffwyd yr adran o'r angen i gyhoeddi gohebiaeth o'r fath, sy'n ymdrin â phroses sefydlu, yn newis iaith yr unigolyn a naill ai cyhoeddi'n ddwyieithog neu ddefnyddio SIMS i ganfod eu dewis iaith.

Chwefror 2023	Cylchlythyr a gyhoeddwyd yn Saesneg yn unig.	Cadarnhawyd y gŵyn. Arweiniodd gwall dynol at anfon fersiwn Saesneg yn unig. Atgoffwyd y tîm o'r broses gywir (i gyhoeddi’r fersiynau Cymraeg a Saesneg ar yr un pryd wrth symud ymlaen) ac anfonwyd fersiwn Gymraeg yn ddiweddarach.
Chwefror 2023	Rhoddwyd hysbysiadau parcio newydd gyda fersiwn Gymraeg anghywir o'r testun.	Cadarnhawyd y gŵyn. Cynhaliodd y tîm parcio arolwg safle a rhoi gwybod i'r cwmni am y newidiadau angenrheidiol.
Chwefror 2023	Llythyr eglurhaol a phamffled wedi’u cyhoeddi yn Saesneg yn unig, gyda thystysgrif ddwyieithog.	Cadarnhawyd y gŵyn. Atgoffwyd tîm perthnasol o'r angen i adolygu dewis iaith cyn anfon gohebiaeth, neu gyhoeddi'n ddwyieithog wrth symud ymlaen. Ailgyhoeddwyd y llythyr a’r pamffled yn Gymraeg ar gyfer yr achwynydd.
Mawrth 2023	Gohebiaeth a hysbysiadau wedi’u cyhoeddi i fyfyrwyr mewn neuaddau preswyl yn Saesneg yn unig.	Cadarnhawyd y gŵyn. Atgoffwyd yr Adran o'r gofynion ac mae wedi cytuno i gyhoeddi hysbysiadau’n ddwyieithog o hyn ymlaen.
Gorffennaf 2023	Ymholiad gan Gomisiynydd y Gymraeg, ar ran aelod o'r cyhoedd, ynghylch ein hysbysebu ar sgrin ddigidol adeilad y Capitol yn Saesneg yn unig.	Ni chadarnhawyd y gŵyn. Roeddem yn gallu darparu tystiolaeth o hysbysebion Cymraeg a Saesneg a oedd yn cael eu defnyddio ar yr adeilad.

8. Sgiliau Iaith Gymraeg Gweithwyr

Ceir amlinelliad o broffil staff y Brifysgol sy'n siarad Cymraeg isod, mae hefyd yn cynnwys ein cyfraddau ymateb. Mae'r data isod yn giplun o sefyllfa'r brifysgol ar 31/07/2023.

Mae'r ganran cyfradd ymateb yn adlewyrchu'r % o staff yn yr adran sydd wedi dweud wrthym am eu sgiliau iaith Gymraeg fel rhan o'u proffil Adnoddau Dynol.

Mae'r cyfanswm canrannol ar ddiwedd pob llinell yn adlewyrchu canran y rhai sydd â rhywfaint o allu neu sgiliau rhugl yn y Gymraeg o gyfanswm nifer y staff sydd wedi ymateb yn yr adran.

Ysgol / Adran	Dim Ymateb	Ymateb	Cyfradd Ymateb	Rhugl	Rhywfaint o Allu	Dim Gallu	Rhugl / Rhywfaint o
Y Gwasanaethau Academaidd a Chymorth i Fyfyrwyr	184	664	78.30%	32	275	357	307
Pensaernïaeth	38	65	63.11%	0	15	50	15
Y Celfyddydau, y Dyniaethau a’r Gwyddorau Cymdeithasol	14	53	79.10%	5	19	29	24
Y Gwyddorau Biofeddygol a Gwyddorau Bywyd	35	50	58.82%	1	27	22	28
Y Biowyddorau	183	218	54.36%	7	52	159	59
Gwasanaethau’r Campws	169	92	35.25%	2	31	59	33
Ysgol Busnes Caerdydd	197	206	51.12%	6	55	145	61
Cyfraith a Gwleidyddiaeth Caerdydd	84	148	63.79%	10	45	93	55
Cemeg	30	125	80.65%	3	29	93	32
Cyfathrebu a Marchnata	14	170	92.39%	14	71	85	85
Cyfrifiadureg	22	150	87.21%	5	38	107	43
Deintyddiaeth	28	85	75.22%	2	17	66	19
Datblygu a Chysylltiadau Cynfyfyrwyr	0	25	100.00%	2	14	9	16
Gwyddorau’r Ddaear a’r Amgylchedd	27	94	77.69%	0	24	70	24
Peirianneg	176	179	50.42%	4	44	131	48
Saesneg, Cyfathrebu ac Athroniaeth	27	120	81.63%	6	43	71	49
Ystadau a Chyfleusterau Campws	87	96	52.46%	2	25	69	27
Cyllid	17	98	85.22%	1	33	64	34

Daearyddiaeth a Chynllunio	24	74	75.51%	1	23	50	24
Y Gwyddorau Gofal Iechyd	73	211	74.30%	11	74	126	85
Hanes, Archaeoleg a Chrefydd	45	85	65.38%	3	25	57	28
Adnoddau Dynol	14	69	83.13%	5	30	34	35
Archwilio Mewnol	0	3	100.00%	0	3	0	3
Newyddiaduraeth, y Cyfryngau ac Astudiaethau Diwylliannol	54	62	53.45%	3	15	44	18
Mathemateg	14	64	82.05%	3	18	43	21
Meddygaeth	424	695	62.11%	25	226	444	251
Cerddoriaeth	14	27	65.85%	2	10	15	12
Optometreg a Gwyddorau'r Golwg	69	60	46.51%	2	18	40	20
Fferylliaeth a Gwyddorau Fferyllol	41	64	60.95%	6	25	33	31
Gwyddorau Ffisegol a Pheirianneg	1	25	96.15%	2	5	18	7
Ffiseg a Seryddiaeth	116	120	50.85%	4	26	90	30
Gwasanaethau Portffolio	6	31	83.78%	0	10	21	10
Seicoleg	101	108	51.67%	4	29	75	33
Gwasanaethau Ymchwil ac Arloesedd	12	94	88.68%	3	38	53	41
Ysgol Ieithoedd Modern	44	86	66.15%	5	28	53	33
Y Gwyddorau Cymdeithasol	53	208	79.69%	7	67	134	74
Cynllunio Strategol	1	15	93.75%	1	5	9	6
Taith	5	11	68.75%	1	7	3	8
TG y Brifysgol	67	228	77.29%	10	69	149	79
Swyddfa Ysgrifennydd y Brifysgol	2	27	93.10%	8	2	17	10
Swyddfa'r Is-Ganghellor	6	23	79.31%	2	10	11	12
Cymraeg	26	50	65.79%	49	1	0	50
Cyfanswm	***2521***	***5022***	***66.58%***	***259***	***1621***	***3142***	**1880**

9. Hyfforddiant Iaith Gymraeg i Staff

Mae Dysgu Cymraeg Caerdydd, sy'n rhan o Ysgol y Gymraeg yn y Brifysgol, yn darparu rhaglen o gyrsiau sydd ar gael i staff y Brifysgol.

Mynychodd cyfanswm o 105 aelod o staff gyrsiau Dysgu Cymraeg yn ystod y cyfnod adrodd.

Rhoddir dadansoddiad o'r lefelau amrywiol isod -

Lefel	Nifer
Mynediad 1	24
Mynediad 2	4
Mynediad 1 a 2	13
Sylfaen 1	9
Sylfaen 2	10
Sylfaen 1 a 2	6
Canolradd 1	8
Canolradd 2	6
Canolradd 1 a 2	3
Uwch 1	7
Uwch 2	2
Uwch 3	5
Gloywi	5
Cwrs Haf	3
Cyfanswm	105

Mae nifer o staff hefyd yn mynychu sesiynau ychwanegol megis Sadwrn Siarad a Chlwb Darllen.

10. Cyrsiau Hyfforddi

Gofynnir i'r Brifysgol gynnig hyfforddiant drwy gyfrwng y Gymraeg yn y meysydd canlynol, os cynigir y fath hyfforddiant yn Saesneg:

- recriwtio a chyfweld;
- rheoli perfformiad;
- gweithdrefnau cwyno a disgyblu;
- ymsefydlu;
- ymdrin â'r cyhoedd;
- iechyd a diogelwch.

Mae dadansoddiad o'r cyrsiau perthnasol a ddarperir gan Brifysgol Caerdydd i'w weld isod ynghyd â nifer y staff a ofynnodd am hyfforddiant trwy gyfrwng y Gymraeg yn ystod y cyfnod adrodd:

Enw'r Cwrs	Nifer a fynychodd y fersiwn Gymraeg	Nifer a fynychodd y fersiwn Saesneg	Canran a fynychodd y fersiwn Gymraeg
Hanfodion Iechyd, Diogelwch a'r Amgylchedd	0	0	0%
Rheoli Perfformiad	0	76	0%
Cynefino - Gwasanaethau Proffesiynol a staff Academaidd ac Ymchwil	Amherthnasol	Amherthnasol	Amherthnasol
Sgiliau ar gyfer Recriwtio a Dethol	0	42	0%
Croeso i Gaerdydd	Cyfanswm Cymraeg a Saesneg 438	Cyfanswm Cymraeg a Saesneg 438	Anhysbys

Pan fydd aelod o staff yn archebu lle ar y cwrs, anfonir e-bost atynt i roi gwybod am eu hawl i gael y cwrs drwy gyfrwng y Gymraeg, a sut mae gwneud cais am hyn. Ar hyn o bryd, nid yw'r Brifysgol yn cynnig hyfforddiant am weithdrefnau cwyno a disgyblu (yn Saesneg nac yn Gymraeg).

11. Swyddi a Hysbysebwyd

Mae'n ofynnol i'r Brifysgol adrodd ar nifer y swyddi a hysbysebir yn y categorïau canlynol. Yn ystod 2022-2023, gosodwyd 1,227 o hysbysebion ar gyfer rolau amrywiol ym Mhrifysgol Caerdydd. Mae'r rhain yn cynnwys swyddi yr oedd y Brifysgol wedi methu â recriwtio iddynt i ddechrau, a gafodd eu hail-hysbysebu wedyn a recriwtiwyd yn llwyddiannus iddynt o fewn yr un flwyddyn.

Categori	Nifer y swyddi a oedd wedi'u categoreiddio	Canran y swyddi a oedd wedi'u categoreiddio
Hanfodol	48	4.67%
Dymunol	834	66.79%
Angen dysgu Cymraeg	0	0.00%
Dim angen sgiliau Cymraeg	345	28.54%
Cyfanswm	1227	100%

12. Manylion cyswllt

Thomas Tudor Jones

Uwch Gynghorydd Cydymffurfiaeth a Swyddog y Gymraeg

Complianceandrisk@caerdydd.ac.uk

Chwiliwch am 'Safonau'r Gymraeg' ar ein gwefan www.caerdydd.ac.uk i gael rhagor o wybodaeth.

Atodiad A: Cynllun Gweithredu Comisiynydd y Gymraeg

Rhif	Cam Gweithredu	Perchennog Cam Gweithredu	Mewn cydweithrediad â / Rhanddeiliaid allweddol	Amserlen	Monitro	Nodiadau
1	Diweddaru canllawiau ar ddefnyddio cyfryngau cymdeithasol	Louise Hartrey, Tîm Cyfryngau Cymdeithasol, Cyfathrebu a Marchnata Thomas Tudor Jones, Uwch Gynghorydd Cydymffurfiaeth a Swyddog y Gymraeg, Cydymffurfiaeth a Risg	Swyddog Cydymffurfio, Cydymffurfiaeth a Risg Llywelyn Lehnert, Pennaeth Cyfathrebu Mewnol, Tîm Cyfathrebu Rhwydwaith Hyrwyddwyr yr Iaith Gymraeg	Chwefror 2023	Grŵp Gweithredol yr Iaith Gymraeg, Grŵp Sicrwydd a Risg a Phwyllgor Llywodraethu	Wedi'i gwblhau.
2	Diweddaru canllawiau ar greu fideos.	Ian Johnson, Swyddog Cydymffurfio, Tîm Cydymffurfiaeth a Risg	Swyddogion Cydymffurfio, Cydymffurfiaeth a Risg Rhwydwaith Hyrwyddwyr yr Iaith Gymraeg	Gorffennaf 2023	Grŵp Gweithredol yr Iaith Gymraeg, Grŵp Sicrwydd a Risg a Phwyllgor Llywodraethu	Dogfen ganllaw i'w chreu i'w lledaenu ar draws y brifysgol.
3	Treialu prosiect gydag un o'n Colegau i archwilio opsiynau ar gyfer cefnogi cydymffurfiaeth lawn â safonau sy'n ymwneud â hysbysebu swyddi gwag a'r gofyniad i ddisgrifiadau swyddi, hysbysebion a deunydd ategol fod ar gael yn Gymraeg, gyda'r nod o	Rhian Perridge, Rheolwr Adnoddau Dynol Recriwtio a Symudedd Byd-eang, Adnoddau Dynol Alaw Hughes, Pennaeth Gwasanaeth Cyfieithu Cymraeg, Cydymffurfiaeth a Risg	Thomas Tudor Jones, Uwch Gynghorydd Cydymffurfiaeth a Swyddog y Gymraeg, Cydymffurfiaeth a Risg	Awst 2023	Grŵp Gweithredol yr Iaith Gymraeg, Grŵp Sicrwydd a Risg a Phwyllgor Llywodraethu, Bwrdd Adnoddau Dynol	Cafodd y cynllun peilot ei ddisodli gan gamau a gymerwyd yn 3a i sicrhau cydymffurfiaeth lawn ar draws pob rôl.

	adeiladu cof cyfieithu i'w gyflwyno'n ehangach ar draws y Brifysgol gyfan.					
3a)	Cyfathrebu â staff perthnasol am ofynion safon 145A a 146A	Rhian Perridge, Rheolwr Adnoddau Dynol Recriwtio a Symudedd Byd-eang, Adnoddau Dynol	Thomas Tudor Jones, Uwch Gynghorydd Cydymffurfiaeth a Swyddog y Gymraeg, Cydymffurfiaeth a Risg	Diwedd Mehefin 2023	Grŵp Gweithredol yr Iaith Gymraeg, Grŵp Sicrwydd a Risg a Phwyllgor Llywodraethu, Bwrdd Adnoddau Dynol	Memo Staff i'w gyhoeddi gan y Cyfarwyddwr Adnoddau Dynol yn tynnu sylw at ofynion cyfreithiol. Memo wedi'i gyhoeddi ar 09/06/2023.
4	Ailddatblygu Proses Asesu'r Effaith ar Gydraddoldeb y Brifysgol i sicrhau y rhoddir ystyriaeth fwy cadarn i effeithiau ar y Gymraeg yn unol â'r safonau perthnasol.	Thomas Tudor Jones, Uwch Gynghorydd Cydymffurfiaeth a Swyddog y Gymraeg, Cydymffurfiaeth a Risg	Huw Williams, Deon y Gymraeg, Swyddfa'r Is-Ganghellor Catrin Jones, Rheolwr Academi'r Iaith Gymraeg, Swyddfa'r Is-Ganghellor Deoniaid Cydraddoldeb, Amrywiaeth a Chynhwysiant y Coleg Llywelyn Lehnert, Pennaeth Cyfathrebu Mewnol, Tîm Cyfathrebu Rhwydwaith Hyrwyddwyr yr Iaith Gymraeg	Mawrth 2024	Grŵp Gweithredol yr Iaith Gymraeg, Grŵp Sicrwydd a Risg a Phwyllgor Llywodraethu	Bydd y polisi hwn/y weithdrefn hon yn croesgyfeirio â'n Canllawiau Asesu'r Effaith ar Gydraddoldeb a'n Polisi ar Ddyfarnu Grantiau a Chymorth Ariannol. Drafft 1 wedi'i gwblhau ac mae ymgynghoriad yn mynd rhagddo bellach tan fis Medi 2023.
5	Rhoi cyhoeddusrwydd rhagweithiol i hawliau myfyrwyr i gyflwyno gwaith ysgrifenedig yn Gymraeg fel rhan o	Huw Williams, Deon y Gymraeg, Swyddfa'r Is-Ganghellor	Thomas Tudor Jones, Uwch Gynghorydd Cydymffurfiaeth a Swyddog y Gymraeg	Medi 2023 (ac ar ddechrau pob tymor)	Grŵp Gweithredol yr Iaith Gymraeg, Grŵp Sicrwydd a	Mae cynigion ynghylch diweddariadau i'r broses wedi'u cymeradwyo. Bydd ymwybyddiaeth reolaidd yn parhau ar ddechrau pob tymor trwy sianeli

	asesiad neu arholiad yn unol â Safon 90 a 90A.		Catrin Jones, Rheolwr Academi'r Iaith Gymraeg, Swyddfa'r Is-Ganghellor Llywelyn Lehnert, Pennaeth Cyfathrebu Mewnol, Tîm Cyfathrebu Rhwydwaith Hyrwyddwyr yr Iaith Gymraeg Rheolwyr Ysgol Tîm Ymgysylltu â Myfyrwyr (LTA)		Risg a Phwyllgor Llywodraethu	cyfathrebu sefydledig gyda chydweithwyr Cyfathrebu Mewnol.
6	Cynnwys mewnrwyd myfyrwyr i gydymffurfio â Safon 55 > 59. Yr holl gynnwys a swyddogaethau ar gael yn Gymraeg ac eithrio gwybodaeth i fyfyrwyr rhyngwladol yn unig.	Scott McCaffrey, Pennaeth Cyfathrebu Digidol	Liam Ellis, Uwch Reolwr Cynnwys Digidol, Cyfathrebu Digidol Thomas Tudor Jones, Uwch Gynghorydd Cydymffurfiaeth a Swyddog y Gymraeg, Cydymffurfiaeth a Risg Alaw Hughes, Pennaeth Gwasanaeth Cyfieithu Cymraeg, Cydymffurfiaeth a Risg Awduron Cynnwys Digidol, Cyfathrebu Digidol	Tachwedd 2023	Grŵp Gweithredol yr Iaith Gymraeg, Grŵp Sicrwydd a Risg a Phwyllgor Llywodraethu	Mae 85.38% o'r fewnrwyd myfyrwyr yn cydymffurfio'n llwyr ar hyn o bryd gyda dim ond 235 o 1,432 o dudalennau yn Saesneg yn unig. Mae mwyafrif y tudalennau hyn yn gofyn am fân gyfieithu neu maent yn gysylltiedig â myfyrwyr rhyngwladol. Byddwn yn gallu cwblhau'r gwaith o gyfieithu'r tudalennau sy'n weddill erbyn diwedd Tachwedd 2023. Bydd cynnwys etifeddol yn cael ei anfon at y tîm cyfieithu a'i lanlwytho pan gaiff ei dderbyn. Byddwn yn gallu dechrau ar y gwaith erbyn diwedd mis Medi 2023. Bydd cynnwys newydd yn cael ei wrthod oni bai bod fersiwn Gymraeg. Rydym

			Rhwydwaith Hyrwyddwyr yr Iaith Gymraeg			eisoes wedi sefydlu gweithdrefn gadarn i sicrhau bod yr holl gynnwys heb ei gyfieithu yn cael ei wrthod a'i anfon yn ôl at y golygydd gwreiddiol i'w gyfieithu. Rydym hefyd wedi diwygio a diweddaru canllawiau golygyddol y tîm a'r golygyddion, wedi diweddaru ein rhestr wirio cynnwys, a chodi ymwybyddiaeth ymysg golygyddion ein sianel Teams. Bydd y rhestr wirio cynnwys yn cael ei diweddaru i adlewyrchu gofynion Safonau'r Gymraeg er mwyn sicrhau bod pob swyddog yn cydymffurfio â’r gweithdrefnau. (Diweddariadau wedi’u crybwyll uchod)
7	Cynnwys mewnrwyd staff i gydymffurfio â Safon 128, 131 a 133. Yr holl gynnwys a swyddogaethau ar gael yn Gymraeg.	Scott McCaffrey, Pennaeth Cyfathrebu Digidol	Liam Ellis, Uwch Reolwr Cynnwys Digidol, Cyfathrebu Digidol Thomas Tudor Jones, Uwch Gynghorydd Cydymffurfiaeth a Swyddog y Gymraeg, Cydymffurfiaeth a Risg Alaw Hughes, Pennaeth Gwasanaeth Cyfieithu Cymraeg, Cydymffurfiaeth a Risg Rhwydwaith	Tachwedd 2023	Grŵp Gweithredol yr Iaith Gymraeg, Grŵp Sicrwydd a Risg a Phwyllgor Llywodraethu	Mae 71.43% o’r fewnrwyd staff yn cydymffurfio'n llwyr. Mae 1,181 o'r 7,171 o dudalennau ar y fewnrwyd staff yn Saesneg yn unig. Bydd cynnwys etifeddol yn cael ei anfon at y tîm cyfieithu a'i lanlwytho pan gaiff ei dderbyn. Bydd y tîm Cyfathrebu Mewnol yn cefnogi negeseuon gyda staff ynghylch cynnwys etifeddol. Bydd cynnwys newydd yn cael ei wrthod oni bai bod fersiwn Gymraeg. Mae’r rhestr wirio cynnwys wedi cael ei

			Llywelyn Lehnert, Pennaeth Cyfathrebu Mewnol, Tîm Cyfathrebu Rhwydwaith Hyrwyddwyr yr Iaith Gymraeg			diweddaru i adlewyrchu gofynion Safonau'r Gymraeg er mwyn sicrhau bod pob swyddog yn cydymffurfio â’r gweithdrefnau.
8	Diweddaru prosesau Adnoddau Dynol ar gyfer dechreuwyr newydd i gynnwys cynnig rhagweithiol ynglŷn â dewis iaith, yn unol â gofynion Safon 106 a 107.	Trystan Gwynedd, Rheolwr Gweinyddol Adnoddau Dynol	Thomas Tudor Jones, Uwch Gynghorydd Cydymffurfiaeth a Swyddog y Gymraeg, Cydymffurfiaeth a Risg	Rhagfyr 2023	Bwrdd Adnoddau Dynol, Grŵp Gweithredol yr Iaith Gymraeg, Grŵp Sicrwydd a Risg a Phwyllgor Llywodraethu	Mae’r contract cyflogaeth eisoes yn cynnwys y cynnig. Llythyr penodi i'w ddiweddaru ar gyfer cadernid.
9	Diweddaru’r broses Asesu Sgiliau Iaith Gymraeg i sicrhau bod rheolwyr recriwtio’n ystyried gofynion ehangach mewn perthynas â Safonau’r Gymraeg yn rhan o’r broses recriwtio (yn unol â Safon 145).	Rhian Perridge, Rheolwr Adnoddau Dynol Recriwtio a Symudedd Byd-eang, Adnoddau Dynol Thomas Tudor Jones, Uwch Gynghorydd Cydymffurfiaeth a Swyddog y Gymraeg, Cydymffurfiaeth a Risg	Huw Williams, Deon y Gymraeg, Swyddfa’r Is-Ganghellor Llywelyn Lehnert, Pennaeth Cyfathrebu Mewnol, Tîm Cyfathrebu Rhwydwaith Hyrwyddwyr yr Iaith Gymraeg	Mai 2024	Bwrdd Adnoddau Dynol, Grŵp Gweithredol yr Iaith Gymraeg, Grŵp Sicrwydd a Risg a Phwyllgor Llywodraethu	Mae system Kenexa yn cofnodi asesiad ar hyn o bryd. Mae angen gwneud rhagor o waith i ddiweddaru'r broses hon er mwyn iddi fod yn fwy cadarn yn unol â chanllawiau Comisiynydd y Gymraeg.
10	Dileu’r polisïau Cyflenwi Gwasanaeth a Gweithredol cyfredol, gan eu bod yn cynrychioli hen ganllawiau, a’u	Ian Johnson, Swyddog Cydymffurfio	Thomas Tudor Jones, Uwch Gynghorydd Cydymffurfiaeth a	Rhagfyr 2023	Grŵp Gweithredol yr Iaith Gymraeg, Grŵp Sicrwydd a	

	disodli â dogfennau sy'n amlinellu sut mae'r sefydliad yn bwriadu cydymffurfio â'r Safonau Cyflenwi Gwasanaeth, Gweithredol a Pholisi.		Swyddog y Gymraeg, Cydymffurfiaeth a Risg Llywelyn Lehnert, Pennaeth Cyfathrebu Mewnol, Tîm Cyfathrebu Rhwydwaith Hyrwyddwyr yr Iaith Gymraeg		Risg a Phwyllgor Llywodraethu	
11	Cyhoeddi Polisi ar Ddyfarnu Grantiau a Chymorth Ariannol sy'n cydymffurfio â Safon 75-79 + 100.	Thomas Tudor Jones, Uwch Gynghorydd Cydymffurfiaeth a Swyddog y Gymraeg, Cydymffurfiaeth a Risg	RIS, Rheolwyr Ysgolion, Gwasanaeth Arian Myfyrwyr Llywelyn Lehnert, Pennaeth Cyfathrebu Mewnol, Tîm Cyfathrebu Rhwydwaith Hyrwyddwyr yr Iaith Gymraeg	Mawrth 2024	Grŵp Gweithredol yr Iaith Gymraeg, Grŵp Sicrwydd a Risg a Phwyllgor Llywodraethu	Mae ymgynghoriad ffurfiol wedi'i gwblhau bellach. Yn dilyn ymgynghoriad ar y broses Asesu'r Effaith ar y Gymraeg, bydd y polisïau'n cael eu hanfon at Fwrdd Gweithredol y Brifysgol i'w cymeradwyo.
12	Datblygu polisi ar ddefnyddio'r Gymraeg yn fewnol yn unol â safon 105.	Thomas Tudor Jones, Uwch Gynghorydd Cydymffurfiaeth a Swyddog y Gymraeg, Cydymffurfiaeth a Risg Catrin Jones, Rheolwr Academi'r Iaith Gymraeg, Swyddfa'r Is-Ganghellor	Charlotte Rodgers, Rheolwr Cyfathrebu Mewnol Rhwydwaith Pwyllgor Cydraddoldeb, Amrywiaeth a Chynhwysiant Llywelyn Lehnert, Pennaeth Cyfathrebu	Mawrth 2024	Grŵp Gweithredol yr Iaith Gymraeg, Grŵp Sicrwydd a Risg a Phwyllgor Llywodraethu	Disgwylir i'r broses ddrafftio gael ei chwblhau erbyn diwedd mis Medi 2023.

			Mewnol, Tîm Cyfathrebu Rhwydwaith Hyrwyddwyr yr Iaith Gymraeg Coleg Cymraeg Cenedlaethol			
13	Diweddaru ffurflenni cais, cynnwys ein tudalennau recriwtio, a dogfennau canllaw ar gyfer recriwtwyr - i sicrhau y cydymffurfir â Safonau 146 > 149	Rhian Perridge, Rheolwr Adnoddau Dynol Recriwtio a Symudedd Byd-eang, Adnoddau Dynol Trystan Gwynedd, Rheolwr Gweinyddol Adnoddau Dynol Liam Ellis, Uwch Reolwr Cynnwys Digidol, Cyfathrebu Digidol	Thomas Tudor Jones, Uwch Gynghorydd Cydymffurfiaeth a Swyddog y Gymraeg, Cydymffurfiaeth a Risg Alaw Hughes, Pennaeth Gwasanaeth Cyfieithu Cymraeg, Cydymffurfiaeth a Risg	1 Hydref 2023	Bwrdd Adnoddau Dynol, Grŵp Gweithredol yr Iaith Gymraeg, Grŵp Sicrwydd a Risg a Phwyllgor Llywodraethu	Cwmpasu cychwynnol yn mynd rhagddo rhwng y tîm Adnoddau Dynol a Chyfathrebu Digidol Mae adrannau Adnoddau Dynol y wefan, hyd y gallwn ddweud, yn cydymffurfio heblaw am 2 dudalen, y bydd angen i un ohonynt gael ei chyfieithu ond nid y llall (tudalen a fwriadwyd ar gyfer cynulleidfaoedd rhyngwladol). Nid yw ein teclyn adrodd yn nodi atodiadau fel ffurflenni a chanllawiau ac felly bydd angen cwblhau'r gwaith hwn â llaw.
14	Gweithredu datrysiad TG newydd ar gyfer proffiliau staff i sicrhau cydymffurfiaeth â Safon 55	Simon Bleasdale, Pennaeth Integreiddio Data James Hourihan, Cyfathrebu Digidol Liam Ellis, Uwch Reolwr Cynnwys Digidol, Cyfathrebu Digidol	Thomas Tudor Jones, Uwch Gynghorydd Cydymffurfiaeth a Swyddog y Gymraeg, Cydymffurfiaeth a Risg Alaw Hughes, Pennaeth Gwasanaeth Cyfieithu Cymraeg, Cydymffurfiaeth a Risg	Diwedd Mai 2023	Grŵp Gweithredol yr Iaith Gymraeg, Grŵp Sicrwydd a Risg a Phwyllgor Llywodraethu	Cadarnhawyd ei fod yn fyw mewn diweddariad e-bost ar 27 Medi 2023.

			Rhwydwaith Hyrwyddwyr yr Iaith Gymraeg			
15	Sicrhau bod disgrifiadau modiwlau yn cael eu darparu yn Gymraeg.	Simon Bleasdale, Pennaeth Integreiddio Data James Hourihan, Cyfathrebu Digidol	Thomas Tudor Jones, Uwch Gynghorydd Cydymffurfiaeth a Swyddog y Gymraeg, Cydymffurfiaeth a Risg Scott McCaffrey, Pennaeth Digidol Llywelyn Lehnert, Pennaeth Cyfathrebu Mewnol, Tîm Cyfathrebu Rhwydwaith Hyrwyddwyr yr Iaith Gymraeg	Diwedd Mehefin 2023	Grŵp Gweithredol yr Iaith Gymraeg, Grŵp Sicrwydd a Risg a Phwyllgor Llywodraethu	Cytunwyd ar ddata mynd yn fyw ar ddiwedd mis Hydref.
15a)	Gweithredu proses newydd i sicrhau bod disgrifiadau modiwlau yn rhan o'r broses cymeradwyo modiwlau	Lindsay Jones, Arweinydd Prosiect Dyfodol Data, y Gofrestrfa	Thomas Tudor Jones, Uwch Gynghorydd Cydymffurfiaeth a Swyddog y Gymraeg, Cydymffurfiaeth a Risg Prosiect Dyfodol Data Myfyrwyr a Rhaglenni Alaw Hughes, Pennaeth Gwasanaeth Cyfieithu Cymraeg, Cydymffurfiaeth a Risg	Parhaus	Grŵp Gweithredol yr Iaith Gymraeg, Grŵp Sicrwydd a Risg a Phwyllgor Llywodraethu	Fel rhan o'r gwaith, mae'r tîm wedi nodi 10 gweithgor y mae angen eu sefydlu i ganolbwyntio ar welliannau i agweddau penodol ar y broses; mae gan 2 o'r grwpiau hyn ffocws penodol ar y Gymraeg (WG7 — Diweddaru a diwygio'r teclyn Canfod Cwrs, a WG9 Darparu gwybodaeth ddwyieithog am raglenni, gan gynnwys disgrifiadau modiwlau).
16	Sicrhau bod datganiad yn unol â Safon 7 yn cael ei	Laura Davies, Cyfarwyddwr Cyfathrebu,	Thomas Tudor Jones, Uwch Gynghorydd	Yn barhaus mewn	Grŵp Gweithredol yr	Cwmpasu cychwynnol yn mynd rhagddo mewn perthynas ag ymagwedd polisi

	gynnwys ar ohebiaeth a gyhoeddir gan y Brifysgol (electronig ac argraffedig).	Marchnata a Recriwtio Myfyrwyr Kirsty Alexander, Rheolwr Gwasanaethau Argraffu Karl Jones, Cyfarwyddwr TG Cynorthwyol	Cydymffurfiaeth a Swyddog y Gymraeg, Cydymffurfiaeth a Risg Llywelyn Lehnert, Pennaeth Cyfathrebu Mewnol, Tîm Cyfathrebu Rhwydwaith Hyrwyddwyr yr Iaith Gymraeg	perthynas â chyflwyno brand newydd. Negeseuon e-bost i'w cwblhau erbyn diwedd mis Mehefin 2023.	Iaith Gymraeg, Grŵp Sicrwydd a Risg a Phwyllgor Llywodraethu	grŵp at ei gynnwys ym mhob troedyn e-bost. Bydd papur pennawd yn cael ei ddiweddaru wrth i'r stoc gael ei hailgyflenwi. Ceisiwyd cytundeb eisoes ynghylch cyflwyno brand newydd sydd hefyd yn cynnwys y geiriad y cytunwyd arno.
17	Sicrhau bod datganiad yn unol â Safon 52 yn cael ei gynnwys ar ddogfennau Saesneg yn unig (sy'n nodi bod fersiwn Gymraeg ar gael).	Scott McCaffrey, Pennaeth Cyfathrebu Digidol David Roylance, Dirprwy Gyfarwyddwr/Pennaeth Recriwtio ac Allgymorth Myfyrwyr y DU Helen Beddow, Uwch Reolwr Marchnata Penaethiaid Cyfathrebu Colegau Ben Lewis, Cyfarwyddwr Bywyd Myfyrwyr	Thomas Tudor Jones, Uwch Gynghorydd Cydymffurfiaeth a Swyddog y Gymraeg, Cydymffurfiaeth a Risg Llywelyn Lehnert, Pennaeth Cyfathrebu Mewnol, Tîm Cyfathrebu Rhwydwaith Hyrwyddwyr yr Iaith Gymraeg	Medi 2023	Grŵp Gweithredol yr Iaith Gymraeg, Grŵp Sicrwydd a Risg a Phwyllgor Llywodraethu	Cyfarfodydd wedi'u cynnal â thimau canolog, gan gynnwys ein Rheolwr Cyhoeddiadau i godi ymwybyddiaeth am y gofyniad hwn. Rhannwyd gwybodaeth â Phenaethiaid Cyfathrebu ym mhob Coleg hefyd. Ers mis Gorffennaf 2023 — mae'r datganiad wedi'i gynnwys yn ein holl gyhoeddiadau recriwtio israddedigion.

		Laura Roberts, Rheolwr Cyhoeddiadau				
18	Sicrhau bod holl gynnwys newydd y wefan yn cael ei gyhoeddi yn Gymraeg ar yr un pryd â'r cynnwys Saesneg ac adolygu cynnwys presennol.	Scott McCaffrey, Pennaeth Cyfathrebu Digidol	Liam Ellis, Uwch Reolwr Cynnwys Digidol, Cyfathrebu Digidol Thomas Tudor Jones, Uwch Gynghorydd Cydymffurfiaeth a Swyddog y Gymraeg, Cydymffurfiaeth a Risg Alaw Hughes, Pennaeth Gwasanaeth Cyfieithu Cymraeg, Cydymffurfiaeth a Risg	Rhagfyr 2023	Grŵp Gweithredol yr Iaith Gymraeg, Grŵp Sicrwydd a Risg a Phwyllgor Llywodraethu	Rhestr wirio'r wefan i'w diweddaru i gynnwys y weithdrefn y cytunwyd arni, sef na fydd unrhyw gynnwys newydd yn cael ei gyhoeddi heb fersiwn Gymraeg. Bydd cynnwys presennol yn cael sylw trwy raglen dreigl o ddiweddariadau a reolir gan y Rheolwr Cynnwys Digidol.
19	Sicrhau bod pob ap, o fewn y cwmpas, ar gael yn Gymraeg a bod Safonau'r Gymraeg yn ystyriaeth allweddol yn y broses gaffael ar gyfer apiau newydd.	Karl Jones, Cyfarwyddwr TG Cynorthwyol Ashley Cook, Pensaer TG Arweiniol Daisy Gandy, Uwch Gynghorydd Risg	Rhwydwaith Hyrwyddwyr yr Iaith Gymraeg	1 Awst 2023	Grŵp Gweithredol yr Iaith Gymraeg, Grŵp Sicrwydd a Risg, Pwyllgor Llywodraethu, Grŵp Ymgynghori TG	Mae diweddariadau i'r rhestr wirio wedi'u cwblhau a'u rhannu gyda'r Grŵp Ymgynghori TG i'w defnyddio. Adborth i'w roi yn ystod y tymor newydd pan fydd amrywiaeth o geisiadau wedi cael eu gwerthuso. Pwyllgor Gwaith yr Iaith Gymraeg i ystyried papur yn y tymor newydd ynglŷn â'r posibilrwydd o dendro ar gyfer darparwr gwasanaeth lapwyr iaith.
20	Sicrhau bod prosesau cwynion, disgyblu a chwynion cyflogaeth staff yn cael eu diweddaru i gynnwys cynigion	Tanith Lapit, Rheolwr Cysylltiadau Gweithwyr, Adnoddau Dynol	Thomas Tudor Jones, Uwch Gynghorydd Cydymffurfiaeth a Swyddog y Gymraeg, Cydymffurfiaeth a Risg	Hyd at ddiwedd Mehefin 2024	Grŵp Gweithredol yr Iaith Gymraeg, Grŵp Sicrwydd a	Mae cwmpasu cychwynnol yn mynd rhagddo i gynnwys rhestr o bolisïau perthnasol a dogfennau gweithdrefnau y bydd angen eu diweddaru. Bydd hefyd angen cynnwys diweddariad i Ordinhad

	rhagweithiol ynghylch eu hawliau i ddefnyddio'r Gymraeg yn ystod gweithdrefnau.	Tîm Llywodraethu Corfforaethol (i'w ddiweddaru i'r Ordinhad)	Llywelyn Lehnert, Pennaeth Cyfathrebu Mewnol, Tîm Cyfathrebu Rhwydwaith Hyrwyddwyr yr Iaith Gymraeg		Risg a Phwyllgor Llywodraethu	12 sydd eisoes wedi'i drefnu gan y Tîm Llywodraethu i'w drafod.
20a)	Sicrhau bod prosesau cwynion, disgyblu ac anghydfod myfyrwyr yn cael eu diweddaru i gynnwys cynigion rhagweithiol ynghylch eu hawliau i ddefnyddio'r Gymraeg yn ystod gweithdrefnau.	Ben Lewis, Cyfarwyddwr Bywyd Myfyrwyr	Thomas Tudor Jones, Uwch Gynghorydd Cydymffurfiaeth a Swyddog y Gymraeg, Cydymffurfiaeth a Risg Llywelyn Lehnert, Pennaeth Cyfathrebu Mewnol, Tîm Cyfathrebu Rhwydwaith Hyrwyddwyr yr Iaith Gymraeg		Grŵp Gweithredol yr Iaith Gymraeg, Grŵp Sicrwydd a Risg a Phwyllgor Llywodraethu	Llinell amser i'w chytuno ar ôl penodi'r cyfarwyddwr newydd.
21	Adolygu darpariaeth y tu allan i oriau'r Ddesg Gwasanaeth TG er mwyn sicrhau bod modd delio â cheisiadau Cymraeg.	Owen Hadall, Cyfarwyddwr Cynorthwyol, TG	Thomas Tudor Jones, Uwch Gynghorydd Cydymffurfiaeth a Swyddog y Gymraeg, Cydymffurfiaeth a Risg Llywelyn Lehnert, Pennaeth Cyfathrebu Mewnol, Tîm Cyfathrebu Rhwydwaith Hyrwyddwyr yr Iaith Gymraeg	Rhagfyr 2023	Grŵp Gweithredol yr Iaith Gymraeg, Grŵp Sicrwydd a Risg a Bwrdd Gweithredol y Brifysgol	Derbyniwyd cyngor gan Gomisiynydd y Gymraeg ac fe'i rhannwyd gyda'r Cyfarwyddwr i'w ystyried. Bydd negeseuon a recordiwyd ymlaen llaw yn sicrhau cydymffurfiaeth â Safonau'r Gymraeg.
22	Edrych ar opsiynau ar gyfer galluogi Dyfeisiau Aml-Swyddogaeth i	Owen Hadall, Cyfarwyddwr Cynorthwyol, TG	Swyddog Cydymffurfio, Cydymffurfiaeth a Risg	Pob Dyfais Aml-Swyddogaeth	Grŵp Gweithredol yr Iaith Gymraeg,	Cadarnhawyd y gellir ffurfweddu 80% o'r Dyfeisiau Aml-Swyddogaeth i gefnogi defnydd dwyieithog. Mae angen

	ddarparu cyfarwyddiadau panel cyffwrdd dwyieithog.			â phaneli rheoli dwyieithog yn dilyn caffael contract newydd yn ystod 2025.	Grŵp Sicrwydd a Risg a Bwrdd Gweithredol y Brifysgol	diweddaru cadarnwedd i alluogi hyn. Mae ffynhonnell ariannu ar gyfer y costau i alluogi hyn yn cael ei hystyried — bydd llinell amser ar gyfer cyflwyno yn dilyn cadarnhad. Y broses gaffael nesaf i gynnwys paneli rheoli dwyieithog fel gofyniad gorfodol.
23	Diweddaru polisïau a chanllawiau Cyflenwi Gwasanaethau a Safonau Gweithredol ar-lein i adlewyrchu gofynion safon 164, 170, 176	Ian Johnson, Swyddog Cydymffurfio, Cydymffurfiaeth a Risg	Thomas Tudor Jones, Uwch Gynghorydd Cydymffurfiaeth a Swyddog y Gymraeg, Cydymffurfiaeth a Risg	Diwedd Mehefin 2023	Grŵp Gweithredol yr Iaith Gymraeg, Grŵp Sicrwydd a Risg a Bwrdd Gweithredol y Brifysgol	Mae polisïau wedi'u diweddaru a'u cyhoeddi, testun y wefan i'w ddiweddaru erbyn diwedd mis Mehefin 2023.
24	Adolygu model gweithredol Tîm yr Iaith Gymraeg ac adrodd i Fwrdd Gweithredol y Brifysgol.	Thomas Tudor Jones, Uwch Gynghorydd Cydymffurfiaeth a Swyddog y Gymraeg Alaw Hughes, Rheolwr Gwasanaeth Cyfieithu	Catrin Morgan, Pennaeth Cydymffurfiaeth a Risg Rashi Jain, Ysgrifennydd y Brifysgol a Chwnsler Cyffredinol	Cam Un - diwedd Mehefin 2023 Cam 2 - Mehefin 2024	Bwrdd Gweithredol y Brifysgol	Mae Bwrdd Gweithredol y Brifysgol wedi cytuno ag adnodd ychwanegol i gefnogi'r adran gan gynnwys 5 rôl newydd. Adolygiad o ddarpariaeth ysgolion a cholegau i'w gwblhau erbyn Mehefin 2024.
25	Adolygu statws ar alwad i gefnogi ymatebion i ddigwyddiadau mawr a gweithio ar benwythnosau.	Thomas Tudor Jones, Uwch Gynghorydd Cydymffurfiaeth a Swyddog y Gymraeg	Catrin Morgan, Pennaeth Cydymffurfiaeth a Risg Rashi Jain, Ysgrifennydd y Brifysgol a Chwnsler Cyffredinol	Parhaus	Aelodau Aur y Tîm Digwyddiadau Mawr a Bwrdd Gweithredol y Brifysgol	Yn aros am ymateb gan Adnoddau Dynol yn dilyn y cyfarfod cychwynnol.

		Alaw Hughes, Rheolwr Gwasanaeth Cyfieithu				
26	Ystyried archwiliad mewnol/ymarfer cwsmer cudd i brofi lefelau cydymffurfiaeth	Thomas Tudor Jones, Uwch Gynghorydd Cydymffurfiaeth a Swyddog y Gymraeg Huw Williams, Deon y Gymraeg, Swyddfa'r Is-Ganghellor	Catrin Morgan, Pennaeth Cydymffurfiaeth a Risg Rashi Jain, Ysgrifennydd y Brifysgol a Chwnsler Cyffredinol	Parhaus	Grŵp Gweithredol yr Iaith Gymraeg, Grŵp Sicrwydd a Risg a Bwrdd Gweithredol y Brifysgol	